

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КАФЕДРА КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВА**

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВО:
ДОКТРИНАЛЬНІ ТА ПРАКТИЧНІ ПРОБЛЕМИ**

Статус дисципліни: обов'язкова
Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти: доктор філософії
Галузь знань: 08 «Право»
Спеціальність: 081 «Право»
Освітня програма: «Право»
Форми здобуття вищої освіти: денна та заочна
Мова навчання: українська
Форма підсумкового контролю: екзамен

РОЗРОБНИКИ:

Шакун Василь Іванович, професор кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ, доктор юридичних наук, професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік НАПН України;
Матюшенко Олена Іванівна, завідувач кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ, кандидат наук з державного управління;
Бабаніна Вікторія Вікторівна, професор кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ (протокол від 18.03.2021 № 18)

Завідувач кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ
майор поліції

Олена МАТЮШЕНКО

Схвалено науково-методичною радою Національної академії внутрішніх справ (протокол від 22.03.2021 № 6)

Голова науково-методичної ради

Станіслав ГУСАРЄВ

Результати перегляду робочої програми навчальної дисципліни

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток ____). (потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від _____.____ 202_ № ____
Завідувач кафедри
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

протокол науково-методичної ради
від _____.____ 202_ № ____
Голова НМР
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток ____). (потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від _____.____ 202_ № ____
Завідувач кафедри
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

протокол науково-методичної ради
від _____.____ 202_ № ____
Голова НМР
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток ____). (потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від _____.____ 202_ № ____
Завідувач кафедри
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

протокол науково-методичної ради
від _____.____ 202_ № ____
Голова НМР
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

Робоча програма переглянута на 20__/20__ н.р. без змін; зі змінами
(Додаток ____). (потрібне підкреслити)

протокол засідання кафедри
від _____.____ 202_ № ____
Завідувач кафедри
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

протокол науково-методичної ради
від _____.____ 202_ № ____
Голова НМР
Ім'я, ПРІЗВИЩЕ

1. Загальні відомості про навчальну дисципліну

Предметом вивчення навчальної дисципліни є доктринальні та практичні проблеми кримінального права.

Пререквізити: «Кримінальне право. Загальна частина», «Кримінальне право. Особлива частина», «Теорія кваліфікації кримінальних правопорушень», «Кваліфікація окремих видів кримінальних правопорушень», «Реалізація кримінального законодавства України».

Постреквізити: «Кримінально-правова охорона права власності», «Кримінально-правова охорона прав і свобод людини», «Кримінальна відповідальність за корупційні правопорушення».

Мета: сформувати глибокі теоретичні і практичні знання щодо практичного застосування кримінального законодавства України; виробити у ад'юнктів (аспірантів) вміння орієнтуватися у сучасних проблемах кримінального права, аналізувати їх та висловлювати власну думку щодо причин і варіантів вирішення цих проблем; сформувати практичні навички правильного застосування кримінального закону при кваліфікації кримінальних правопорушень. Вивчення цієї дисципліни має сприяти вихованню поважного ставлення до Закону про кримінальну відповідальність як важливого засобу захисту людини, її прав та свобод, проголошених Конституцією України, інтересів суспільства і держави від кримінально протиправних посягань, а також підготовці висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський і світовий освітньо-науковий простір фахівця, здатного до самостійної науково-дослідницької та науково-педагогічної роботи у закладах вищої освіти і науково-дослідних установах, а також практичної діяльності у сфері реалізації кримінального права.

Завдання: освоїти та закріпити у здобувачів вищої освіти правильного орієнтуванню в чинному кримінальному законодавстві; удосконалити вміння застосовувати норми кримінального права при кваліфікації кримінальних правопорушень; сприяти вихованню у здобувачів вищої освіти поважного ставлення до закону про кримінальну відповідальність як важливого засобу захисту людини, її прав, свобод і законних інтересів, інтересів суспільства і держави від кримінально протиправних посягань; розкрити зв'язки кримінального права України з іншими галузями права і юридичними навчальними дисциплінами; поглиблено вивчити теоретичні та практичні проблеми кримінального права на стадіях досудового розслідування, судового провадження та виконання судових рішень з метою підготовки висококваліфікованого, конкурентоспроможного, інтегрованого у європейський і світовий освітньо-науковий простір фахівця, здатного до самостійної науково-дослідницької та науково-педагогічної роботи у закладах вищої освіти і науково-дослідних установах, а також практичної діяльності у сфері реалізації кримінального права.

Перелік компетентностей. За результатами опанування навчальної дисципліни «Кримінальне право: доктринальні та практичні проблеми» фахівці

освітнього ступеня доктор філософії за спеціальністю 081 «Право» ад'юнкти докторантури та ад'юнктури набувають інтегральну (загальні та фахові) компетентність:

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань щодо доктринальних та практичних проблем кримінального права; здійснювати власне наукове дослідження проблем кримінального права, результати якого мають наукову новизну для переосмислення наявних і формування нових цілісних правових знань і практичне значення для вдосконалення національної правової системи в умовах європейського та євроатлантичного курсу України.

Загальні компетентності:

– здатність створювати, висловлювати чи реалізовувати нові ідеї, методи і технології шляхом критичного та інноваційного мислення з урахуванням впливу раціональних та ірраціональних, об'єктивних і суб'єктивних факторів, а також можливих варіантів розвитку подій під час застосування положень закону про кримінальну відповідальність (ЗК-1);

– здатність вирішувати проблеми, досягаючи поставленої мети (цілей), через пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел (нормативних актів, доктринальних джерел, судової практики) (ЗК-2);

– здатність пізнати й сприйняти позитивний зарубіжний досвід з урахування поваги до різноманітностей, активної толерантності, полілогу культур і плюралізму проявів і вимірів суспільної дійсності, а також на засадах збереження та розвитку національної своєрідності під час формування і внесення пропозицій щодо удосконалення кримінального законодавства України (ЗК-5);

– здатність використовувати сучасні цифрові технології для розвитку творчості, соціальної інтеграції, співпраці з іншими людьми, задоволення приватних і публічних інтересів через взаємодію з програмним забезпеченням, електронними пристроями та штучним інтелектом (ЗК-9);

– здатність проводити наукові дослідження та усвідомлювати соціальну відповідальність за вплив їхніх результатів на прогресивний поступ суспільства, а також урахувати під час підготовки особистої кваліфікаційної наукової праці вимоги академічної доброчесності (ЗК-11).

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

– здатність аналізувати, зіставляти та узагальнювати інформацію з огляду на різні наукові погляди, інтерпретувати отримані результати наукової діяльності правової та суміжних з нею галузей знань засобами державної мови, володіти культурою усного та писемного мовлення через розуміння природи наукової мови, а також застосування її у процесі наукової та фахової комунікації в аспекті різножанрової інтерпретації (СК-5);

– здатність розв'язувати важливі проблеми сучасного кримінального права, базуючись на комплексних наукових знаннях загальної та особливої

частин кримінального права, кваліфікації окремих видів кримінальних правопорушень, вирішувати завдання професійної діяльності з обов'язковим урахуванням кримінально-правової кваліфікації кримінальних правопорушень, визначати переконливість аргументів у процесі оцінки кримінально-правових явищ і процесів (СК-11);

– здатність визначати проблеми сучасної віктимологічної профілактики, ґрунтуючись на системних наукових знаннях із кримінологічної віктимології, розуміти та прогнозувати стан віктимності та віктимізації суспільства, застосовувати систему заходів віктимологічної профілактики (СК 12);

– здатність пізнати правові явища та процеси в різних державах і культурах світу, особливості порівняльно-правового аналізу окремих об'єктів порівняльного правознавства, засвоїти наукові відомості про якісні характеристики зарубіжного права та можливості їх використання у вітчизняній юридичній практиці (СК-18);

– здатність аналізувати нагальні проблеми сучасного публічного права, оцінювати вітчизняне конституційне та пов'язані з ним інші галузі законодавства на предмет відповідності міжнародним і європейським стандартам (СК 19).

Програмні результати навчання:

– кваліфіковано відображати результати науково-педагогічної діяльності в публікаціях у фахових вітчизняних і закордонних виданнях, у тому числі таких, що входять до міжнародних наукометричних баз, професійно презентувати їх на вітчизняних і міжнародних наукових конференціях, семінарах (ПРН 2);

– монологічне, діалогічне та полілогічне мовлення, застосовувати знання української наукової мови для забезпечення ефективної професійної комунікації (ПРН 5);

– формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу чинного кримінального законодавства та пропозиції щодо його вдосконалення, надавати фахові висновки стосовно окремих підходів до правового регулювання кримінально-правових відносин з достатньою обґрунтованістю, пояснювати характер кримінально-правових подій і процесів з розумінням професійного та суспільного контекстів (ПРН 11);

– організувати і проводити науково-теоретичні та прикладні дослідження з віктимологічної профілактики з використанням сучасної методології та інструментарію, вміти розробляти заходи віктимологічного впливу на окремі види кримінальних правопорушень (ПРН 12);

– здійснювати аналіз національних правових систем окремих країн світу, їх типологізацію, а також юридичні наукові дослідження в контексті сучасного плюралізму правових реальностей на основі порівняльно-правового методу, усвідомлювати витоки, генезис і сучасний стан функціонування юридичних явищ і процесів у зарубіжних правових системах і виявляти тенденції їх розвитку з метою запозичення позитивного правового досвіду у вітчизняну юридичну практику (ПРН 18);

– критично оцінювати сучасний стан правового регулювання публічно-правових відносин, висловлювати обґрунтовані пропозиції щодо вдосконалення конституційного та пов'язаних з ним інших галузей законодавства України, використовувати отримані навички в науково-педагогічній і професійній правозастосовній діяльності (ПРН 19).

Перелік знань, умінь, навичок.

– *знати*: об'єкт, предмет і методи навчальної дисципліни, її понятійно-категоріальний апарат; основні положення закону про кримінальну відповідальність; поняття, мету та систему покарань; сутність та значення інститутів призначення та звільнення від відбування покарання; зміст інституту судимості та примусових заходів медичного характеру; основні положення про систему Особливої частини кримінального права; елементи конкретних складів кримінальних правопорушень та їх обов'язкові і факультативні ознаки; правила та особливості кваліфікації деяких кримінальних правопорушень; положення кримінального законодавства України; теоретичні правила кваліфікації кримінальних правопорушень; актуальні проблемні питання щодо практичного застосування кримінально-правових норм;

– *вміти*: визначати дію закону про кримінальну відповідальність в просторі та часі; визначати підстави звільнення від кримінальної відповідальності; визначати відмінність покарання від інших заходів державного примусу; кваліфікувати кримінальні правопорушення та їх різновиди; визначати обов'язкові та факультативні ознаки конкретного складу кримінального правопорушення; визначати момент закінчення кримінального правопорушення; визначати наявність співучасті у кримінальному правопорушенні; визначати наявність множини кримінальних правопорушень; визначати наявність умов звільнення особи від кримінальної відповідальності за вчинене кримінальне правопорушення; визначати проблемні питання та формувати шляхи їх подолання; застосовувати положення закону про кримінальну відповідальність та інших нормативно-правових актів при кваліфікації кримінальних правопорушень;

– *навички*: публічних виступів, дискусій, проведення занять; логічного, критичного і системного аналізу норм кримінального законодавства; уміння застосовувати набуті знання й вміння на практиці; здатність брати участь у розробленні та кваліфіковано застосовувати нормативно-правові акти в різних сферах правоохоронної діяльності, реалізовувати норми кримінального права в професійній діяльності; самостійно визначати проблеми кримінального законодавства України та оптимальні шляхи їх вирішення, використання інформаційних технологій.

Мова навчання: українська мова.

Консультативну допомогу здобувачі можуть отримати у науково-педагогічних працівників кафедри кримінального права, які безпосередньо проводять заняття або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту за адресою: k006@naia.kiev.ua.

2. Структуру навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни		
	Денна форма здобуття вищої освіти		Заочна форма здобуття вищої освіти
	д/б	ксф	ксф
Кількість кредитів ECTS – 3	Рік підготовки		
	2	2	2
	Семестр		
	3	3	3
Загальна кількість годин – 90 год.	Лекції		
	4 год.	4 год.	2 год.
	Семінарські		
	10 год.	10 год.	6 год.
	Практичні		
	16 год.	16 год.	8 год.
	Самостійна робота		
	60 год.	60 год.	74 год.
	Вид контролю		
Екзамен	Екзамен	Екзамен	

Тематичний план навчальної дисципліни
Денна форма здобуття вищої освіти (д/б, ксф)

Назви тем	Нормативний обсяг годин	з них:				Самостійна робота
		Усього годин з викладачем	з них:			
			Лекцій	Семінарських занять	Практичні заняття	
Тема 1. Доктринальні та практичні проблеми Загальної частини КК України	18	6	2	2	2	12
Тема 2. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень проти життя, здоров'я, волі, честі, гідності, статевої свободи та статевої недоторканності особи	20	8	2	2	4	12
Тема 3. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень проти власності та у сфері господарської діяльності	22	6	-	2	4	16
Тема 4. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів	12	4	-	2	2	8
Тема 5. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	18	6	-	2	4	12
Усього годин	90	30	4	10	16	60
Підсумковий контроль:	Екзамен					

Тематичний план навчальної дисципліни
Заочна форма здобуття вищої освіти (кcf)

Назви тем	Нормативний обсяг годин	з них:				Самостійна робота
		Усього годин з викладачем	з них:			
			Лекцій	Семінарських занять	Практичні заняття	
Тема 1. Доктринальні та практичні проблеми Загальної частини КК України	16	2	2	-	-	14
Тема 2. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень проти життя, здоров'я, волі, честі, гідності, статевої свободи та статевої недоторканності особи	18	4	-	2	2	14
Тема 3. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень проти власності та у сфері господарської діяльності	22	4	-	2	2	18
Тема 4. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів	14	2	-	-	2	12
Тема 5. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг	20	4	-	2	2	16
Усього годин	90	16	2	6	8	74
Підсумковий контроль:	Екзамен					

3. Тематика семінарських і практичних занять

ТЕМА № 1. Доктринальні та практичні проблеми Загальної частини КК України

Денна форма здобуття вищої освіти (д/б, ксф)

Загальна кількість годин – 18 год.

Заочна форма здобуття вищої освіти (ксф)

Загальна кількість годин – 16 год.

Питання до семінарського заняття:

1. Доктринальні та практичні проблеми стадій умисного кримінального правопорушення.
2. Доктринальні та практичні проблеми співучасті у кримінальному правопорушенні.
3. Доктринальні та практичні проблеми обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
4. Доктринальні та практичні проблеми заходів медичного, виховного та кримінально-правового характеру.

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Громадянин Ж., який проживав в м. Одесі, систематично незаконно виготовляв з макової соломи наркотичні засоби і пересилав їх своїй сестрі К. до м. Кишинєва для збуту. Гроші за збут наркотичних засобів вони розподіляли між собою. Під час збуту чергової партії наркотиків К. було затримано. Визначне місце і час вчинення кримінальних правопорушень Ж. та К.

За законодавством якої країни має вирішуватися питання про їх відповідальність?

Завдання 2. В., від'їжджаючи до Республіки Туреччина відпочивати, попросила свою сусідку К., щоб та взяла на зберігання найбільш цінні речі на період її відсутності (ноутбук, золоті прикраси тощо). К. погодилась, але згодом усі речі, які їй залишила на зберігання В., продала. Коли В. повернулася з відпочинку і прийшла до К. забрати свої речі, та їй сказала, що ніяких речей від неї на зберігання не брала.

Чи є в діях К. ознаки злочину проти власності?

Завдання 3. Н., не зареєстрований як суб'єкт підприємницької діяльності, почав надавати послуги щодо фізичної охорони П. За виконання такої діяльності Н. від П. отримав 5 тис. доларів США.

Чи підлягає Н. кримінальній відповідальності?

Завдання 4. М. вирішив закінчити життя самогубством. Для цього він таємно заволодів автомобілем, що належав сусіду, розігнав його та спрямував на будівлю магазину. Внаслідок цього М. заподіяв собі легкі тілесні ушкодження, а автомобіль та будівлю магазину пошкодив.

Чи є дії М. кримінально протиправними?

Завдання 5. Л., Б. та У. проникли до підземного гаражу житлового комплексу «Смарагдовий» з метою викрасти автомобіль Lexus. Відключивши сигналізацію, вони відкрили автомобіль та при спробі завести двигун з'ясували, що пальне майже скінчилося. Знайшовши у кузові вантажного мікроавтобуса Volkswagen Transporter, що стояв поряд, повну каністру бензину, вони почали заправляти Lexus. Оскільки в гаражі було темно, Л. попросив У. запалити сірника. Через спалах пари бензину спричинили загоряння, виникла пожежа, внаслідок чого автомобілі Lexus та Volkswagen Transporter загальною вартістю 3 млн. грн згоріли вщент.

Чи є в діях Л., Б. та У. склад кримінального правопорушення, передбачений ст. 196 КК України?

ТЕМА № 2. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень проти життя, здоров'я, волі, честі, гідності, статевої свободи та статевої недоторканності особи

Денна форма здобуття вищої освіти (д/б, ксф)

Загальна кількість годин – 20 год.

Заочна форма здобуття вищої освіти (ксф)

Загальна кількість годин – 18 год.

Питання до семінарського заняття:

1. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень проти життя та здоров'я особи.
2. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень проти волі, честі, гідності особи.
3. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень статевої свободи та статевої недоторканності особи

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Х. більше трьох років перебував із М. у цивільному шлюбі. Одного разу М. сказала йому, що чекає дитину від іншого чоловіка. Наступного дня, з метою помсти за зраду, Х. задушив М. Судово-медична експертиза встановила, що загибла вагітною не була.

Кваліфікуйте дії Х. Відповідь поясніть.

Завдання 2. Р. і К., домовились вбити П. Придбавши отруту, призначену для труїння гризунів, К. підсипав її до кави, а Р. запропонував П. випити цей напій. Спробувавши каву з отрутою, П. почав блювати. Ніяких інших шкідливих наслідків не настало. Судово-медичною експертизою встановлено, що порошок був непридатний для отруєння людини.

Кваліфікуйте дії Р. та К. Відповідь поясніть.

Завдання 3. Під час побутової сварки дружина Т. вдарила свого чоловіка ножом для гостріння олівців (довжина леза 5 см) в живіт. При наданні медичної допомоги у лікарському закладі було встановлено, що внаслідок проникаючого поранення черевної порожнини ніякі внутрішні органи у чоловіка пошкоджені не були. Через три доби його було виписано з лікарні.

Кваліфікуйте дії Т. Відповідь поясніть.

Завдання 4. К. з Т. напоїли Б. і, скориставшись його станом сп'яніння, відвезли на дачу Т., де утримували протягом тижня. Вони вимагали від Б. оформити договір дарування автомобіля на К. в рахунок боргу, який Б. повинен був повернути К. Борг Б. повернув.

Кваліфікуйте дії К. та Т.

Завдання 5. Власник перукарні Г. попросив співробітницю О. залишитись після закінчення робочого дня для бесіди. Зачинивши двері салону на внутрішній замок, О. зайшла до кабінету Г., де побачила приятеля останнього А., який часто навідувався до салону. Пригостивши вином Г., О. почав спонукати її до вчинення дій сексуального характеру, пов'язаних із вагінальним та оральним проникненням в тіло О., пропонував роздягнутись, роздягався сам, демонструючи відповідні частини тіла.

Коли О. відмовилася, посилаючись на те, що вона кохає іншого чоловіка і не хоче зраджувати йому, Г. заявив, що звільнить О. з роботи, а також повідомить усім власникам перукарень міста про професійну непридатність О. При цьому А. заявив, що поширить інформацію про те, що О. страждає є носієм ВІЛ-інфекції, в результаті чого вона залишиться безробітною. Злякавшись таких погроз, О. погодилася на пропозицію Г. і вступила з ним та А. у статевий зв'язок.

Кваліфікуйте дії Г. та А. Відповідь поясніть.

ТЕМА № 3. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень проти власності та у сфері господарської діяльності

Денна форма здобуття вищої освіти (д/б, ксф)

Загальна кількість годин – 22 год.

Заочна форма здобуття вищої освіти (ксф)

Загальна кількість годин – 22 год.

Питання до семінарського заняття:

1. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень проти власності, що пов'язані із заволодінням чужого майна.
2. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень проти власності, що не пов'язані із заволодінням чужого майна.
3. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. О. заліз вдень через вікно жилого будинку до чужої квартири та викрав зідти телевізор марки «Samsung», який згодом реалізував. У цей же день близько 22 год. 00 хв. О. пробрався через запасний вхід до аптеки, де мав намір викрасти гроші з каси та лікарські препарати. Його помітив продавець аптеки та викликав поліцію кнопкою безпеки. При спробі вчинити крадіжку О. було затримано. Кваліфікуйте дії О.

Завдання 2. Громадян Б., зайшовши до ліфта разом із громадянкою П., нажав останній поверх і зупинив ліфтову кабінку, погрожуючи вбивством, відібрав у громадянки П. гроші та коштовності. Спробував звалтувати, але П. чинила опір, тоді Б. наніс тяжкі тілесні ушкодження П., забрав речі й утік. Кваліфікуйте дії Б.

Завдання 3. Д., перебуваючи на дні народження у свого друга, мав намір з кимось вступити у конфлікт. Незабаром він розпочав сутичку з У., якого вдарив два рази склянню пляшкою, в результаті чого той впав на підлогу. Після цього Д. взяв куртку потерпілого У., що лежала на дивані, та забрав з неї гроші на суму 8 тис. гривень. Кваліфікуйте дії Д.

Завдання 4. Працівниками УЗЕ Хмельницької області було затримано 20-річного Х. було встановлено, що дана особа неодноразово обмінювала в банках різних регіонів України купюри номіналом 100 грн., які він попередньо розривав та склеював з двох банкнот три, після чого обмінював як пошкоджені (згідно із постановою НБУ, необхідно, щоб цілими залишалось 51% купюри). У Х. було вилучено 10 тис. грн., які він намагався обміняти на 15 тис.

Дайте кримінально-правову характеристику діям Х.

Завдання 5. Громадянин П., працюючи в одному з органів державної влади України, використовуючи своє особливо відповідальне службове становище, на прохання своїх друзів, що займалися підприємницькою діяльністю у сфері будівництва, створив такі умови для однієї з будівельних фірм, що вона вимушена була припинити свою діяльність.

Дайте правову оцінку діям П.

ТЕМА № 4. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів

Денна форма здобуття вищої освіти (д/б, ксф)

Загальна кількість годин – 12 год.

Заочна форма здобуття вищої освіти (ксф)

Загальна кількість годин – 14 год.

Питання до семінарського заняття:

1. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

2. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень, пов'язаних з викраденням та незаконним заволодінням наркотичними засобами, психотропними речовинами, їх аналогами та прекурсорами або обладнанням, призначеним для їх виготовлення.

3. Доктринальні та практичні проблеми схилення до вживання наркотичних засобів, психотропних речовин або їх аналогів та незаконного введення в організм наркотичних засобів, психотропних речовин.

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Б. на торгівельному ринку у м. Миколаєві придбав 85 г макової соломи з метою передати її своєму братові, який відбував покарання у ВТУ. Під час перевірки на контрольно-пропускному пункті ВТУ макову солому було виявлено у пакеті з продуктами харчування, які призначалися для засудженого.

Кваліфікуйте дії Б.

Завдання 2. З. на ринку у м. Полтава придбав 47 мл екстракту опію і 30 мл оцтового ангідриду – прекурсор.

Кваліфікуйте дії З.

Завдання 3. Мешканець Київської області К. придбав з метою збуту у невстановлених слідством осіб 35,4 кг макової соломи, заховав її в подвійне дно автомобільного причепа і намагався перевезти автомобілем в Республіку

Білорусь. Під час огляду транспортного засобу на митному посту працівники української митниці виявили тайник і вилучили наркотичні засоби.

Кваліфікуйте дії К.

Завдання 4. М. і А. протягом кількох років вирощували коноплю на спеціально обробленій ділянці у лісі. З коноплі виготовляли марихуану для продажу оптовими партіями посередникам, які реалізовували її в роздріб.

Завдання 5. На кошти, які вони отримали, було придбано два легкових автомобілі та магазин. Решту грошей було покладено на особисті рахунки М. і А. у банку на депозитний рахунок.

Кваліфікуйте діяння М. і А.

ТЕМА № 5. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Денна форма здобуття вищої освіти (д/б, ксф)

Загальна кількість годин – 18 год.

Заочна форма здобуття вищої освіти (ксф)

Загальна кількість годин – 20 год.

Питання до семінарського заняття:

1. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

2. Доктринальні та практичні проблеми зловживання владою або службовим становищем (ст. 364 КК України) і перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу (ст. 365 КК України).

3. Доктринальні та практичні проблеми службового підроблення (ст. 366 КК України) відмежування від декларування недостовірної інформації (ст. 366-2 КК України).

4. Доктринальні та практичні проблеми прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 КК України).

Завдання до практичного заняття:

Завдання 1. Під час проведення обшуку на одному з державних комбінатів у межах кримінального провадження слідчий капітан поліції Б. з корисливих мотивів, прагнучі отримати неправомірну вигоду, організував навмисну детальну довготривалу перевірку морозильних камер, в яких зберігалася м'ясо-молочна продукція. Цим самим Б. намагався створити ситуацію, за якої керівник комбінату надав би Б. неправомірну вигоду за пришвидшення обшуку, оскільки довготривала перевірка зазвичай призводить до псування продукції через різні причини (відключення електроенергії, недодержання санітарних

норм і правил тощо). Однак керівник комбінату не вчинив ніяких протиправних дій. Наслідком такого діяння слідчого стало спричинення зазначеному вище комбінату матеріальної шкоди на суму 164 тис. гривень.

Кваліфікуйте дії Б. Відповідь поясніть.

Завдання 2. На місці роботи слідчо-оперативної групи (виявлено чоловіка з ножовими пораненнями) старший слідчий майор поліції О., прагнучи продемонструвати свою владу місцевій громаді, витягнув з кобури табельну вогнепальну зброю та почав лякати її застосуванням оточуючих, вимагати негайно «видати злочинця», запевняючи, що «пересаджає» половину села, а також вдарив в обличчя громадянина, який спробував йому заперечити.

Кваліфікуйте дії О. Відповідь поясніть. Чи вчинив О. корупційне кримінальне правопорушення?

Завдання 3. Народний депутат України Н. на пленарному засіданні Верховної Ради України умисно проголосував замість іншого народного депутата України. Крім того, було встановлено, що за минулий рік цей депутат не в повному обсязі задекларував об'єкти нерухомості, що належали йому на праві власності. Згідно з витягом з відповідного державного реєстру Т. має у власності шість земельних ділянок, які розташовані на території відповідної сільської ради області. Сукупна грошова оцінка вказаних земельних ділянок становить 985 тис. гривень. Зазначені об'єкти нерухомості (земельні ділянки) відсутні у декларації Т.

Кваліфікуйте дії Т. Відповідь поясніть.

Завдання 4. К. було оголошено підозру у вчиненні крадіжки з проникненням у приміщення та в особливо великих розмірах і щодо нього застосовано запобіжний захід у виді тримання під вартою. Брат цього підозрюваного Ф., на прийомі у прокурора Н., який був уповноважений приймати процесуальні рішення у випадках, передбачених КПК України, у т.ч. щодо закриття кримінального провадження, запропонував йому 8 тис. євро за «розвалювання» зазначеного провадження. Прокурор погодився вчинити протиправні дії. Тоді Ф. тут же передав Н. третину обумовленої суми та запевнив, що решту грошей занесе сьогодні ввечері.

Кваліфікуйте дії Ф. та Н. Відповідь поясніть.

Завдання 5. Заступник директора державного підприємства «Квант» громадянин Є. видав необхідні документи (зокрема, зробив запис у трудовій книжці, підготував відповідну довідку, завірив все підписами та печаткою підприємства) своїй доньці У. про те, що вона протягом двох років працювала юристом в юридичному відділі на цьому підприємстві, хоча насправді донька там не працювала. Пізніше донька влаштувалася на роботу у відому юридичну фірму, надавши туди пакет документів, у т.ч. ті, які вона отримала від державного підприємства «Квант».

Кваліфікуйте дії Є. та У. Відповідь поясніть.

4. Завдання самостійної роботи

4.1. Пактикум

Тема 1. Доктринальні та практичні проблеми Загальної частини КК України

Реферати:

1. Види примусових заходів медичного характеру: надання амбулаторної психіатричної допомоги в примусовому порядку; госпіталізація до психіатричного закладу із звичайним наглядом; госпіталізація до психіатричного закладу з посиленням наглядом; госпіталізація до психіатричного закладу із суворим наглядом.
2. Випадки застосування спеціальної конфіскації.
3. Дискусійні питання кваліфікації готування та замаху на кримінальне правопорушення з неконкретизованим (невизначеним) умислом.
4. Дискусійні питання щодо ознак крайньої необхідності.
5. Доктринальні та практичні питання щодо поняття та видів обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
6. Ефективність та дієвість впровадження кримінальної відповідальності юридичних осіб в Україні: причини та способи вирішення.
7. Загальні правила застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру.
8. Особливості відмежування дійового каяття від добровільної відмови від вчинення кримінального правопорушення.
9. Особливості відмежування продовжуваного кримінального правопорушення від триваючого.
10. Особливості умов правомірності затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення.
11. Осудність та неосудність особи, яка притягується до кримінальної відповідальності, застосування до неосудних осіб примусових заходів медичного характеру.
12. Перевищення заходів необхідних для затримання правопорушника.
13. Підстави для звільнення юридичної особи від застосування заходів кримінально-правового характеру.
14. Правила кваліфікації дій співучасників при ексцесі виконавця.
15. Правила кваліфікації дій співучасників при провокації кримінального правопорушення.
16. Правила кваліфікації окремих видів причетності до кримінального правопорушення.
17. Правила кваліфікації позитивної посткримінальної поведінки (дійове каяття).
18. Правила кваліфікації посереднього виконавства.
19. Правила кваліфікації співучасті зі спеціальним суб'єктом.
20. Припинення застосування примусових заходів медичного характеру через змінення психічного стану особи на краще.

Завдання для самостійного вивчення:

1. В якому випадку буде перевищення меж заподіяння шкоди, при виконанні спеціального завдання з попередження чи розкриття кримінально протиправної діяльності організованої групи чи злочинної організації?
2. В якому випадку закон дозволяє застосовувати зброю, інші засоби та предмети незалежно від наслідків?
3. В якому випадку ризик визнається виправданим?
4. Види спеціальних лікувальних установ, що здійснюють примусове лікування.
5. Визначте правила кваліфікації дій співучасників при різних видах ексцесу виконавця.
6. За якої умови фізичний примус виключає відповідальність?
7. Застосування до юридичних осіб заходів кримінально-правового характеру за сукупністю кримінальних правопорушень?
8. Особи, до яких застосовуються примусові заходи медичного характеру.
9. Особливості притягнення юридичної особи до кримінальної відповідальності.
10. Поняття та перелік юридичних осіб, до яких застосовуються заходи кримінально-правового характеру.
11. Чим відрізняється необхідна оборона від крайньої необхідності?
12. Штраф, ліквідація, конфіскація як заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.
13. Що означає перевищення між необхідної оборони?
14. Як кваліфікується готування до кримінального правопорушення при альтернативному та неконкретизованому умислі?
15. Як кваліфікується дії співучасників при добровільній відмові?
16. Як кваліфікується дії співучасників при простій та складній співучасті?
17. Як кваліфікується досягнення змови на вчинення кримінального правопорушення, організації злочинної групи, участі в організованій групі?
18. Як кваліфікується закінчене кримінальне правопорушення, що являє собою готування до іншого кримінального правопорушення?
19. Як кваліфікується невдала співучасть?
20. Як кваліфікується невдала спроба вчинити кримінальне правопорушення з матеріальним складом, якщо фактично заподіяна шкода є ознакою складу іншого закінченого кримінального правопорушення?
21. Як кваліфікуються дії учасників організованої групи чи злочинної організації?
22. Яка відмінність організованої групи від злочинної організації?
23. Які умови правомірності необхідної оборони?

Тема 2. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень проти життя, здоров'я, волі, честі, гідності, статевої свободи та статевої недоторканності особи

Реферати:

1. Види спеціальних суб'єктів при кваліфікації кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканності особи.
2. Доктринальні та практичні проблеми зараження вірусом імунodefіциту людини чи іншої невиліковної інфекційної хвороби.
3. Доктринальні та практичні проблеми незаконного проведення абортів.
4. Доктринальні та практичні проблеми незаконної лікувальної діяльності.
5. Доктринальні та практичні проблеми понятійного аспекту домашнього насильства.
6. Доктринальні та практичні проблеми примушування до вступу в статевий зв'язок.
7. Доктринальні та практичні проблеми статевого зносин з особою, яка не досягла 16-річного віку.
8. Кваліфікуючі та особливо кваліфікуючі ознаки зґвалтування.

Завдання для самостійного вивчення:

1. В чому виражається об'єктивна сторона порушення встановленого законом порядку трансплантації органів або тканин людини?
2. В чому виражається суб'єктивна сторона зараження венеричною хворобою?
3. В чому виражаються об'єктивні ознаки примушування до вступу в статевий зв'язок?
4. Хто є потерпілим при вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ст. 154 КК України?
5. Хто є суб'єктом кримінального правопорушення, передбаченого ч. 1 ст. 134 КК України «Незаконне проведення абортів»?
6. Що слід розуміти під розпусними діями при розбещенні неповнолітніх?
7. Що слід розуміти під сексуальним насильством?
8. Що слід розуміти під статевою свободою та статевою недоторканістю?
9. Які наслідки не охоплюються «особливо тяжкими наслідками», при зґвалтуванні?
10. Які об'єктивні та суб'єктивні ознаки катування?

Тема 3. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень проти власності та у сфері господарської діяльності

Реферати:

1. Доктринальні та практичні проблеми привласнення, розтрати майна або заволодіння ним шляхом зловживання службовим становищем.
2. Доктринальні та практичні проблеми придбання, отримання, зберігання чи збуту майна, одержаного протиправним шляхом.

3. Доктринальні та практичні проблеми самовільного зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво.

4. Доктринальні та практичні проблеми умисного знищення або пошкодження майна.

5. Доктринальні та практичні проблеми шахрайства з фінансовими ресурсами.

Завдання для самостійного вивчення:

1. В чому виражається об'єктивна сторона порушення обов'язків щодо охорони майна?

2. В чому виражаються об'єктивні ознаки умисного пошкодження об'єктів електроенергетики?

3. У чому відмінність заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою від шахрайства?

4. У чому полягає відмінність вимагання від примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань?

5. Що є предметом незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї?

6. Яка відмінність насильства, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого від насильства, яке є небезпечним?

Тема 4. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень, пов'язаних з незаконним обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів

Реферати:

1. Нормативно-правове регулювання обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.

2. Система контролю за обігом наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.

3. Способи незаконного переміщення окремих видів наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів.

4. Класифікація наркотичних засобів, психотропних речовин їх аналогів та прекурсорів, обіг яких заборонено.

Завдання для самостійного вивчення:

1. Перелік наркотичних засобів, психотропних речовин і прекурсорів, порядок його формування.

2. Відмінність виробництва від виготовлення наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

3. Поняття наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів та прекурсорів.

4. Загальна характеристика кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів

5. Види кримінальних правопорушень у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів
6. Види наркотичних засобів і психотропних речовин.

Тема 5. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг

Реферати:

1. Відмежування кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг від суміжних кримінальних правопорушень.
2. Доктринальні та практичні проблеми службової недбалості.
3. Об'єктивні ознаки зловживання владою або службовим становищем.
4. Поняття службової особи у кримінальному праві.

Завдання для самостійного вивчення:

1. Доктринальні та практичні проблеми зловживання повноваженнями особами, які надають публічні послуги.
2. Доктринальні та практичні проблеми зловживання повноваженнями службовою особою юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми.
3. Доктринальні та практичні проблеми незаконного збагачення.
4. Доктринальні та практичні проблеми провокації підкупу.

4.2. Орієнтований перелік питань для тестового контролю самостійної роботи

1. В чому виражається об'єктивна сторона порушення обов'язків щодо охорони майна?
2. В чому виражаються об'єктивні ознаки умисного пошкодження об'єктів електроенергетики?
3. В яких випадках особа не підлягає кримінальній відповідальності за перевищення меж крайньої необхідності?
4. В яких випадках перевищення меж необхідної оборони карається за кримінальним законодавством України?
5. В якому випадку буде перевищення меж заподіяння шкоди, при виконанні спеціального завдання з попередження чи розкриття злочинної діяльності організованої групи чи злочинної організації?
6. В якому випадку відсутній ексцес оборони, незалежно від тяжкості заподіяної шкоди?
7. В якому випадку закон дозволяє застосовувати зброю, інші засоби та предмети незалежно від наслідків?
8. В якому випадку ризик визнається виправданим?

9. До якої стадії відноситься виявлення умислу?
10. Доктринальні та практичні проблеми примушування до вступу в статевий зв'язок.
11. Доктринальні та практичні проблеми статевих зносин з особою, яка не досягла 16-річного віку.
12. За якими ознаками умисне вбивство (ч. 1 ст. 115 КК України) слід відмежовувати від тяжких тілесних ушкоджень, що потягли за собою смерть потерпілого (ч. 2 ст. 121 КК України)?
13. За якої умови фізичний примус виключає відповідальність?
14. Кваліфікація прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою.
15. Коли викрадення не вважається вчиненим таємно?
16. Коли зґвалтування (ч. 1 ст. 152 КК України) вважається закінченим кримінальним правопорушенням?
17. Коли крадіжка (ст. 185 КК України) вважається закінченим кримінальним правопорушенням?
18. Коли крадіжка не визнається вчиненою повторно (ч. 2 ст. 185 КК України)?
19. Коли розбій визнається вчиненим повторно (ч. 2 ст. 185 КК України)?
20. Коли самовільне будівництво будівель або споруд (ст. 197-1 КК України) вважається закінченим кримінальним правопорушенням?
21. Коли умисне вбивство слід кваліфікувати як вчинене з корисливих мотивів?
22. На які види поділяються умисні вбивства?
23. При вчиненні яких кримінальних правопорушень неможлива стадія готування?
24. При яких умовах вчиняється примушування до вступу в статевий зв'язок (ст. 154 КК України)?
25. У чому відмінність заподіяння майнової шкоди шляхом обману або зловживання довірою від шахрайства?
26. У чому полягає відмінність вимагання від примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань?
27. У чому полягає перевищення меж необхідної оборони?
28. У чому полягає схожість вимагання (ч. 1 ст. 189 КК України) та примушування до виконання чи невиконання цивільно-правових зобов'язань (ч. 1 ст. 355 КК України)?
29. Хто може бути суб'єктом умисного вбивства?
30. Чи є випадки, коли уявна оборона виключає кримінальну відповідальність?
31. Чи може вбивство однієї людини і замах на життя іншої кваліфікувати як вбивство двох або більше осіб?
32. Чи можлива добровільна відмова при закінченому замаху на кримінальне правопорушення?
33. Чи можлива необхідна оборона проти правомірних дій (наприклад, проти санкціонованого обшуку)?

34. Чи можлива стадія замаху при вчиненні вбивства через необережність?
35. Чи підлягає відповідальності за виконання явно кримінально протиправного наказу або розпорядження особа, яка усвідомлювала або могла усвідомити його кримінальну протиправність?
36. Чи підлягає відповідальності особа, якщо вона в стані «уявної оборони» не усвідомлювала і не могла усвідомлювати помилковості свого припущення щодо нападу, але при цьому перевищила межі захисту?
37. Чим відрізняється необхідна оборона від крайньої необхідності?
38. Чому можна завдати шкоди у стані необхідної оборони?
39. Штраф, ліквідація, конфіскація як заходи кримінально-правового характеру щодо юридичних осіб.
40. Що визнається закінченим кримінальним правопорушенням?
41. Що є підставою виникнення стану необхідної оборони?
42. Що є предметом незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї (ст. 193 КК України)?
43. Що є предметом незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї?
44. Що означає крайня необхідність?
45. Що означає перевищення між необхідної оборони?
46. Що слід розуміти під насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи під час розбою (ст. 187 КК України)?
47. Що таке тілесні ушкодження?
48. Як визначається значна шкода для потерпілого при крадіжці (ч. 3 ст. 185 КК України)?
49. Як кваліфікується готування до кримінального правопорушення при альтернативному та неконкретизованому умислі?
50. Як кваліфікується дії співучасників при добровільній відмові?
51. Як кваліфікується дії співучасників при простій та складній співучасті?
52. Як кваліфікується досягнення змови на вчинення кримінального правопорушення, організації злочинної групи, участі в організованій групі?
53. Як кваліфікується закінчене кримінальне правопорушення, що являє собою готування до іншого кримінального правопорушення?
54. Як кваліфікується закінчене кримінальне правопорушення?
55. Як кваліфікується невдала співучасть?
56. Як кваліфікується невдала спроба вчинити кримінальне правопорушення з матеріальним складом, якщо фактично заподіяна шкода є ознакою складу іншого закінченого кримінального правопорушення?
57. Як кваліфікуються готування до одного кримінального правопорушення та замах на вчинення іншого кримінального правопорушення, якщо вони мають місце в системі повторності тотожних кримінальних правопорушень?
58. Як кваліфікуються дії групи осіб, яка за попередньою змовою заподіяла потерпілому умисне тяжке тілесне ушкодження?
59. Як слід кваліфікувати вчинене при «відхиленні дії» при вбивстві?

60. Як слід кваліфікувати вчинення непридатного замаху на «просто» вбивство (без обтяжуючих та пом'якшуючих обставин)?

61. Як слід кваліфікувати дії співучасників (організатора, підбурювача, пособника) у разі, коли вони повною мірою виконали свої функції у кримінальному правопорушенні, але виконавець вчинив лише незакінчений замах на обумовлене кримінальне правопорушення?

62. Як слід кваліфікувати дії співучасників при ексцесі виконавця, коли виконавець замість задуманого співучасниками, вчиняє інше кримінальне правопорушення?

63. Як слід кваліфікувати дії учасників злочинної організації при вчиненні ними кримінального правопорушення?

64. Як слід кваліфікувати організацію або утримання місць для незаконного вживання наркотичних засобів?

65. Як у Кримінальному кодексі України визначається поняття умисного вбивства?

66. Яка відмінність насильства, яке не є небезпечним для життя чи здоров'я потерпілого від насильства, яке є небезпечним?

67. Яка кваліфікуюча обставина передбачена при вчиненні шахрайства (ст. 190КК України)?

68. Яка ознака об'єктивної сторони кримінального правопорушення, передбаченого ст. 129 КК України «Погроза вбивством» є обов'язковою?

69. Яка основна відмінність крадіжки від грабежу?

70. Яка основна відмінність розбою від вимагання?

71. Який матеріальний розмір завданої шкоди визначає межу між дрібним викраденням та кримінально протиправним викраденням?

72. Які види легких тілесних ушкоджень?

73. Які дії не охоплюються об'єктивною стороною зґвалтування (ст. 152 КК України)?

74. Які є типові форми сексуального насильства (ст. 153 КК України)?

75. Які інтереси можна захистити у стані необхідної оборони?

76. Які кваліфікуючі ознаки зґвалтування, передбачені у ч. 2 ст. 152 КК України?

77. Які наслідки не охоплюються «тяжкими наслідками» при зґвалтуванні (ч. 5 ст. 152 КК України)?

78. Які наслідки не охоплюються розбоєм (ст. 187 КК України)?

79. Які обставини обтяжують відповідальність при умисному вбивстві?

80. Які обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння, передбачені Кримінальним кодексом України?

81. Які ознаки тяжкого тілесного ушкодження?

82. Які тілесні ушкодження не охоплюються тяжкими наслідками від сексуального насильства (ч. 1 ст. 152 КК України)?

5. Індивідуальні завдання

Навчальними планами курсових чи дипломних робіт не передбачено.

6. Методи навчання

Основними формами проведення занять з навчальної дисципліни «Кримінальне право: доктринальні та практичні проблеми» є лекційні, семінарські заняття та самостійна робота ад'юнктів (аспірантів). Після закінчення вивчення цієї навчальної дисципліни ад'юнктів (аспірантів) складають екзамен.

Словесні методи:

Розповідь-пояснення використовується під час навчання ад'юнктів (аспірантів) на протязі лекції. За метою виділяються такі види розповіді: розповідь-вступ, розповідь-повість, розповідь-висновок. Ефективність зазначеного методу залежить головним чином від уміння викладача розповідати, дохідливості та доступності інформації, від поєднання його з іншими методами навчання.

Бесіда – це діалог між викладачем та ад'юнктом (аспірантом), який дає можливість за допомогою цілеспрямованих і вміло сформульованих питань спрямувати студента на активізацію отриманих знань. Саме за допомогою їх викладач активізує діяльність ад'юнктів (аспірантів), ставлячи їм запитання для розмірковування, розв'язання проблемної ситуації.

Лекція служить для пояснення теми; її типовими ознаками, є тривалість запису плану та рекомендованої літератури, уведення та характеристика нових понять, розкриття та деталізація матеріалу, завершальні висновки викладача, відповіді на запитання.

Наочні методи:

Ілюстрація – допоміжний метод при словесному методі, її значення полягає в яскравішому викладенні та показі власної думки.

Демонстрація характеризується рухомістю засобу демонстрування, наприклад, демонстрація навчальних фільмів.

Навчальна робота під керівництвом викладача – самостійна робота. До неї належать написання рефератів, самостійні письмові роботи, контрольні роботи, написання тестів.

Рольова гра: пояснення фабули (змісту й умов гри); підготовку дійових осіб для виконання своїх ролей; підготовку учнів-експертів, ведучого.

Перевірка глибини засвоєння знань, рівня сформованості навичок та умінь ад'юнктів (аспірантів) відбувається у формі поточного, проміжного та підсумкового видів контролю.

7. Форми та методи контролю, критерії оцінювання результатів навчання

Поточний контроль здійснюється через оцінювання усних відповідей щодо проблем для обговорення, передбачених планом семінарських занять, а також шляхом:

- проведення експрес-опитувань,
- тестування,
- підготовки доповідей і рефератів,
- написання самостійних і модульних контрольних робіт.

При оцінюванні враховується глибина теоретичних знань ад'юнктів (аспірантів) і вміння застосовувати їх на практиці.

Проміжний контроль передбачає перевірку рівня засвоєння ад'юнктами (аспірантами), теоретичного і практичного матеріалу і здійснення в межах семестру наприкінці планового вивчення навчальної дисципліни. Рівень практичних навичок оцінюється в процесі виконання ад'юнктів (аспірантів) аналізу матеріалів кримінального провадження за тематикою навчальної дисципліни.

Підсумковий контроль проводиться у формі екзамену після закінчення вивчення всього курсу навчальної дисципліни «Кримінальне право: доктринальні та практичні проблеми» для підготовки фахівців освітнього ступеня доктор філософії за спеціальністю 081 «Право».

Нормативне підґрунтя встановлення рейтингу компетентності ад'юнктів (аспірантів)

Нормативним підґрунтям встановлення рейтингу компетентності є Закон України «Про вищу освіту». Відповідно до ст. 50 Закону України «Про вищу освіту» формами організації освітнього процесу є: 1) навчальні заняття; 2) самостійна робота; 3) практична підготовка; 4) контрольні заходи.

Розподіл балів, з яких формується рейтинг компетентності студента, відбувається між поточним контролем (60 балів) та підсумковим контролем (40 балів).

Аудиторна робота (поточне накопичення балів)					Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
					залік або екзамен	
Мах 60%					Мах 40%	Мах 100%
Тема 1	Тема 2	Тема 3	Тема 4	Тема 5		

Рейтинг компетентності ад'юнктів (аспірантів) з навчальної дисципліни «Кримінальне право: доктринальні та практичні проблеми», що забезпечуються

кафедрою кримінального права Національної академії внутрішніх справ включає *рейтинг компетентності з навчальної роботи* (аудиторна робота та самостійна робота) та *рейтинг компетентності з підсумкового контролю* (контрольні заходи). Що відповідає пропорції за 100-бальною шкалою.

Ад'юнкту (аспіранту) додатково до підсумкового рейтингу компетентності з дисципліни можуть бути зараховані *бали наукової роботи*. У разі зарахування додаткових балів за результатами наукової роботи загальний рейтинг компетентності ад'юнкта (аспіранта) з навчальної дисципліни не може перевищувати 100 балів¹.

Якщо сумарний рейтинг компетентності ад'юнкта (аспіранта) складає менше 60 балів він вважається таким, що має академічну заборгованість.

Рейтинг з навчальної роботи ад'юнкта (аспіранта)

Відповідно до структури навчального плану навчальна робота складається з *аудиторної роботи* (лекційні, семінарські заняття) та *самостійної роботи*.

Оцінювання компетентності з навчальної роботи ад'юнкта (аспіранта) з дисципліни «Кримінальне право: доктринальні та практичні проблеми» здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне навчальне заняття та виставлення балів від 0 до 5. Важливо пам'ятати, що бали це не число, що отримуються в результаті вимірювань і обчислень, а приписане оціночне судження. Виставляючи бали, науково-педагогічний працівник має їх обґрунтувати, керуючись логікою та існуючими критеріями (табл. 1).

Таблиця 1

Характеристика оцінювання рівня компетентності ад'юнкта (аспіранта)

Бали	Критерій оцінювання компетентності
0	Незадовільний рівень компетентності. У ад'юнкта (аспіранта) відсутні знання навчального матеріалу або він відмовляється відповідати на запитання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни.
1 ²	Мінімальний рівень компетентності. Ад'юнкт (аспірант) має фрагментарні знання, що базуються на попередньому досвіді. Не здатен формулювати визначення понять, класифікаційні критерії та тлумачити їхній зміст. Не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
2 ³	Недостатній рівень компетентності. Ад'юнкт (аспірант) має

¹ Тобто даний рейтинг є додатковим і у разі перевищення 100 бальної шкали зменшується на ту кількість балів які її перевищують. Наприклад, *рейтинг компетентності з навчальної роботи* (аудиторна робота та самостійна робота) – 55 балів, *рейтинг компетентності з підсумкового контролю* (контрольні заходи) – 35 балів, *рейтингові бали за наукову роботу* – 20 балів, сума 55+35+20=110, *загальний рейтинг компетентності* ад'юнкта (аспіранта) 100 балів.

² Ад'юнкту (аспіранту) слід пам'ятати, що отримання зазначеного балу негативно впливає на загальний рейтинг компетентності і може привести до академічної заборгованості.

³ Ад'юнкту (аспіранту) слід пам'ятати, що отримання зазначеного балу негативно впливає на загальний рейтинг компетентності і може привести до академічної заборгованості.

	<i>безсистемні знання</i> , допускає формально-логічні помилки при формулюванні понять, класифікаційних критеріїв та їхньому тлумаченні. Хаотично і невпевнено викладає матеріал, не здатен відділяти головне від другорядного, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
3	Достатній рівень компетентності. Ад'юнкт (аспірант) має базові знання з навчальної дисципліни. Формулює юридичні поняття, класифікаційні критерії, але допускає інтерпретаційні помилки. Може виокремити ознаки явища та їх охарактеризувати. Відповідь надається за одним джерелом навчальної літератури. При відтворенні знань застосовує репродуктивний тип мислення, відсутнє системне викладення навчального матеріалу. Не вміє доказово обґрунтовувати свої судження, допускає неточності при використанні знань для вирішення практичних завдань.
4	Добрий рівень компетентності. Ад'юнкт (аспірант) має <i>грунтовні знання</i> навчального матеріалу, але під час відповіді допускає незначні помилки. Може охарактеризувати склад (зміст) явища (або внутрішню побудову явища) та його елементів. Володіє категоріально-понятійним апаратом та здатен використовувати знання для вирішення практичних завдань. Може обґрунтувати призначення явища, яке конкретизується у його функціях (напрямах впливу на інші явища), навести подібність та відмінність з іншими спорідненими та протилежними явищами. Відповідь надається за декількома джерелами навчальної літератури, з посиланням на нормативно-правові акти та наведенням прикладів. При відтворенні знань застосовує продуктивний тип мислення.
5	Відмінний рівень компетентності. Ад'юнкт (аспірант) має <i>системні знання</i> глибоко і повно засвоїв увесь навчальний матеріал, в якому легко орієнтується, володіє категоріально-понятійним апаратом, вміє пов'язувати теорію з практикою, вирішувати практичні завдання, висловлювати і обґрунтовувати свої судження. Може навести особливості інтерпретації правових явищ в різних теоріях, загальне та відмінне в різних позиціях вчених, як в національному так і в міжнародному та європейському праві (в межах часу, предмету, простору). Здатен обґрунтувати перспективи розвитку правових явищ в Україні. Відповідь надається на основі знань державних програм, концепцій, проектів нормативно-правових актів, а також наукових досліджень вітчизняних та закордонних вчених. Даний рівень компетентності передбачає грамотний, логічний виклад відповіді (як в усній, так і в письмовій формі), якісне зовнішнє оформлення. При відтворенні знань застосовує евристичний тип мислення.

Рейтинг компетентності з навчальної роботи ад'юнкта (аспіранта), з дисципліни, визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу ад'юнкта (аспіранта), отриманого на семінарських та практичних заняттях з урахуванням роботи на лекційних заняттях та самостійної роботи протягом

опанування навчальної дисципліни та помноженого на коефіцієнт K_1 ($K_1=60:5=12$) з округленням результату до цілого числа.

Середній бал ад'юнкта (аспіранта) визначається шляхом додавання усіх балів отриманих на семінарських заняттях з урахуванням роботи на лекційних заняттях та самостійної роботи протягом опанування навчальної дисципліни, поділених на кількість відповідей ад'юнкта (аспіранта) з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5)⁴. **При визначенні середнього балу ад'юнкта (аспіранта) необхідною умовою його зарахування є те, що відповідні бали мають бути отриманні ад'юнктом (аспірантом) не менше як на 50% занять з навчальної роботи. У разі не виконання зазначеної умови або коли середньоарифметичний бал ад'юнкта (аспіранта) менший 2,5 ад'юнкту (аспіранту) вважається таким, що має академічну заборгованість яку зобов'язаний ліквідувати шляхом відпрацювання тем програми навчальної дисципліни з яких не має відповідних балів.**

Рейтинг з підсумкового контролю ад'юнкта (аспіранта)

Відповідно до навчального плану підсумковий контроль з дисципліни «Кримінальне право: доктринальні та практичні проблеми», що забезпечуються кафедрою кримінального права Національної академії внутрішніх справ передбачений у формі екзамену.

Екзамен із перевірки компетентності з дисципліни «Кримінальне право: доктринальні та практичні проблеми» складається письмово або усно за білетами підсумкового контролю які пропонуються ад'юнкту (аспіранту). Максимальна кількість балів з підсумкового контролю ад'юнкту (аспіранту) становить 40 балів.

Кількість білетів підсумкового контролю має перевищувати кількість ад'юнктів (аспірантів) у навчальній групі не менше ніж на 5 одиниць. Кількість питань в білеті підсумкового контролю з навчальних дисциплін визначається кафедрою з урахуванням специфіки дисципліни.

Оцінювання компетентності ад'юнкта (аспіранта) під час підсумкового контролю здійснюється шляхом встановлення відповідного рівня знань за кожне питання. Виставляючи рівень компетентності, науково-педагогічний працівник має його обґрунтувати, керуючись логікою та існуючими критеріями (табл. 1).

Рейтинг компетентності з підсумкового контролю ад'юнкту (аспіранту) визначається шляхом встановлення середньоарифметичного балу ад'юнкта (аспіранта) отриманого за кожне питання білету підсумкового контролю помножене на коефіцієнт K_2 ($K_2=40:5=8$) з округленням результату до цілого числа.

⁴ Наприклад, з дисципліни навчальним планом передбачено 5 семінарських та практичних занять. Для того щоб не мати академічної заборгованості ад'юнкта (аспіранта) має відповідати більше ніж на 50% занять тобто на 3 парах. Отже, виконуючи зазначену вимогу він працював на першому занятті і отримав 3 бали, на другому занятті він не підготувався і отримав 0 балів (які в подальшому пересклав на 4), на третьому занятті ад'юнкту (аспіранту) був у добовому наряді отримав 4 яку в подальшому пересклав на 3 бали, на останньому – 4 бали. Середньоарифметичний бал складає загальна сума балів поділена на кількість оцінок $(3+0+4+3+4):5=2,8$. Відповідно рейтинг компетентності з навчальної роботи ад'юнкта (аспіранта) буде $2,8 \times 12 = 33,6 \approx 34$.

Середньоарифметичний бал ад'юнкта (аспіранта) з підсумкового контролю визначається шляхом додавання усіх балів отриманих за кожне питання білету підсумкового контролю поділених на кількість питань білету з округленням результату до десятих (наприклад 3,8 або 4,5)⁵.

Рейтинг наукової роботи ад'юнкта (аспіранта)

За результатами семестрової наукової роботи ад'юнктів (аспірантів) їх рейтинг компетентності з дисципліни може бути підвищений з урахуванням рівнів результативності такої роботи.

Рейтингові бали за наукову роботу ад'юнкта (аспіранта) нараховуються з урахуванням рівнів результативності цієї роботи. Відповідні значення рівнів та додаткові бали визначаються згідно з таблицею (табл. 2).

Таблиця 2

Характеристика оцінювання рівня творчих досягнень ад'юнкта (аспіранта)

Результати творчої роботи ад'юнкта (аспіранта)	Рівень результативності та додаткові бали
Стаття у факультетському (інститутському) збірнику, призове місце на конкурсі наукових робіт слухачу факультету (інституту), приз за експонат на виставці, доповідь на факультетській (інститутській) науковій конференції та ін.	I рівень факультетський (інститутський) – 5 балів
Ті ж досягнення на заходах академічного рівня, прийняття до розгляду заявки на патент та ін.	II рівень академічний – 10 балів
Ті ж досягнення на заходах міжвузівського рівня чи МОН, МВС декілька досягнень II рівня, участь у республіканських виставках, національних олімпіадах, отримання державного патенту, заявка на закордонне патентування.	III рівень міністерський, міжвузівський – 15 балів
Статті в міжнародних збірниках та журналах, доповіді на міжнародних конференціях і семінарах, участь у міжнародних олімпіадах, конкурсах та виставках, отримання закордонного патенту.	IV рівень міжнародний – 20 балів

9.3. Фіксація результатів компетентності ад'юнктів (аспірантів)

Для занесення результатів компетентності ад'юнктів (аспірантів) у відомість обліку успішності, залікову книжку ад'юнктів використовується таблиця співвідношення між рейтингом ад'юнкта (аспіранта) та ECTS оцінками (табл. 3).

⁵ Наприклад, ад'юнкт (аспірант) відповідаючи на білет підсумкового контролю за перше питання отримав 3 бали, за друге 4 бали, за третє 5 балів, за четверте 2 бали. Відповідно його загальний рейтинг з підсумкового контролю за результатами складання екзамену буде $((3+4+5+2) \div 4) \times 8 = 28$. Або інший приклад, ад'юнкт (аспірант) відповідаючи на білет підсумкового контролю за перше питання отримав 3 бали, за друге 4 бали, за третє 5 балів. Відповідно його загальний рейтинг з підсумкового контролю за результатами складання екзамену буде $((3+4+5) \div 3) \times 8 = 32$. Або ще приклад, ад'юнкт (аспірант) відповідаючи на білет підсумкового контролю за перше питання отримав 4 бали, за друге 5 балів. Відповідно його загальний рейтинг з підсумкового контролю за результатами складання екзамену буде $((4+5) \div 2) \times 8 = 36$.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90–100	відмінно	A	відмінне виконання
85–89	добре	B	вище середнього рівня
75–84		C	загалом хороша робота
66–74	задовільно	D	непогано
60–65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35–59	незадовільно	FX	необхідне перескладання
1–34		F	необхідно повторне вивчення курсу

8. Інструменти, обладнання, програмне забезпечення, використання яких передбачає дисципліна

При вивченні дисципліни «Кримінальне право: доктринальні та практичні проблеми» можуть використовуватися інтерактивні, мультимедійні проєктори, комп'ютери, планшети, інтерактивні дошки, методичне забезпечення, за допомогою якого проводять дистанційні навчання з дисципліни тощо.

9. Орієнтовний перелік питань для підсумкового контролю з навчальної дисципліни

1. Амністія та помилування: проблемні питання.
2. Види заходів кримінально-правового характеру, що застосовуються до юридичних осіб.
3. Види спеціальних лікувальних установ, що здійснюють примусове лікування.
4. Види умисних вбивств, їх характеристика.
5. Відмежування від одержання незаконної винагороди працівником державного підприємства, установи чи організації.
6. Доктринальні та практичні проблеми вбивства: поняття та види. Проблеми кваліфікації.
7. Доктринальні та практичні проблеми добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця при співучасті.
8. Доктринальні та практичні проблеми затримання особи, що вчинила кримінальне правопорушення.
9. Доктринальні та практичні проблеми звільнення від кримінальної відповідальності.
10. Доктринальні та практичні проблеми звільнення від покарання та його відбування.
11. Доктринальні та практичні проблеми звалтування.
12. Доктринальні та практичні проблеми крайньої необхідності.
13. Доктринальні та практичні проблеми кримінальних правопорушень проти статевої свободи та статевої недоторканості.
14. Доктринальні та практичні проблеми необхідної оборони.
15. Доктринальні та практичні проблеми обставин, що виключають кримінальну протиправність діяння.
16. Доктринальні та практичні проблеми призначення покарання.
17. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація вчиненого при провокації кримінального правопорушення.
18. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація готування до кримінального правопорушення.
19. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація готування до кримінального правопорушення та замаху на кримінальне правопорушення при альтернативному й неконкретизованому умислі.
20. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація дій виконавця.
21. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація дій організатора.
22. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація дій підбурювача.
23. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація дій пособника.
24. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація дій співучасників при ексцесі виконавця.
25. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація дій учасників організованої групи чи злочинної організації.

26. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація добровільної відмови від доведення кримінального правопорушення до кінця.

27. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація закінченого кримінального правопорушення.

28. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація замаху на кримінальне правопорушення.

29. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація кримінального правопорушення, вчиненого в співучасті.

30. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація кримінального правопорушення, вчиненого групою осіб і групою осіб за попередньою змовою.

31. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація невдалої співучасті.

32. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація позитивної посткримінальної поведінки (дійове каяття).

33. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація посереднього виконавства.

34. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація посягання при «відхиленні дії».

35. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація причетності до кримінального правопорушення, її відмінність від співучасті.

36. Доктринальні та практичні проблеми, кваліфікація співучасті зі спеціальним суб'єктом.

37. Доктринальні та практичні проблеми, особливості кваліфікації перевищення влади або службових повноважень працівником правоохоронного органу. Відмежування від зловживання владою або службовим становищем.

38. Доктринальні та практичні проблеми, особливості кваліфікації розбою (ст. 187 КК України) і вимагання (ст. 189 КК України) як кримінальних правопорушень проти власності.

39. Доктринальні та практичні проблеми, особливості кваліфікації тілесних ушкоджень.

40. Значна шкода для потерпілого при крадіжці (ч. 3 ст. 185 КК України).

41. Кваліфікаційна характеристика прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою.

42. Колізії та конкуренція норм в кримінальному законодавстві України: проблеми їх вирішення.

43. Крайня необхідність: поняття, ознаки?

44. Кримінальна відповідальність: спірні питання.

45. Кримінальні правопорушення, при вчиненні яких неможлива стадія готування.

46. Методологічні проблеми кримінального права на сучасному етапі його розвитку.

47. Насильство, небезпечне для життя чи здоров'я особи під час розбою (ст. 187 КК України).

48. Наукові основи кваліфікації кримінальних правопорушень: сутність і проблемні питання.

49. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння, як правові підстави регламентування умов і меж застосування вогнепальної зброї, спеціальних засобів, заходів фізичного впливу в діяльності Національної поліції України.

50. Обставини, що виключають кримінальну протиправність діяння: теоретичні та практичні проблеми.

51. Перевищення меж необхідної оборони: поняття, ознаки, відповідальність?

52. Поняття та елементи системи кримінального законодавства України.

53. Поняття, загальна характеристика й види кримінальних правопорушень проти громадського порядку та моральності.

54. Поняття, мета, види примусових заходів медичного характеру.

55. Предмет незаконного привласнення особою знайденого або чужого майна, що випадково опинилося у неї.

56. Примусове лікування, його поняття та умови призначення.

57. Проблеми вдосконалення системи кримінальних покарань в Україні.

58. Проблеми реалізації кримінального законодавства України.

59. Проблеми Загальної частини Кримінального кодексу України та шляхи їх розв'язання.

60. Проблеми Особливої частини Кримінального кодексу України та шляхи їх розв'язання.

61. Проблеми та особливості кваліфікації тілесних ушкоджень.

62. Проблемні питання вбивства: поняття, види та кваліфікації.

63. Проблемні питання кваліфікації кримінальних правопорушень проти власності.

64. Проблемні питання кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері господарської діяльності.

65. Проблемні питання кваліфікації кримінальних правопорушень у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної з наданням публічних послуг.

66. Прогалини в кримінальному законодавстві України та способи їх усунення.

67. Склад кримінального правопорушення, його елементи та ознаки: проблеми розуміння.

68. Спеціальна конфіскація. Випадки застосування спеціальної конфіскації.

69. Тілесні ушкодження: види, ознаки, відповідальність за заподіяння.

70. Умисне вбивство з корисливих мотивів: підстави кваліфікації.

71. Умисне вбивство, вчинене за обтяжуючих обставин: співвідношення із суміжними кримінальними правопорушеннями.

72. Формула кваліфікації кримінальних правопорушень, вчинених у співучасті.

73. Формула кваліфікації при попередній кримінально протиправній діяльності.

10. Рекомендовані джерела інформації

Основні:

1. Бабаніна В. В. Механізм створення та реалізації кримінального законодавства України: монографія. Київ, ФОП Маслаков, 2019. 512 с.
2. Борисов В. І. Вибрані твори. Харків : Право, 2018. 784 с.
3. Бондаренко О. С., Кришевич О. В., Пахомов В. В. Предмет злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг: науково-практ. посіб. Суми: Сумський держ. ун-т, 2019. 313 с.
4. Голіна В. В. Вибрані праці. Харків : Право, 2020. 592 с.
5. Задоя К. П. Узагальнення проблем застосування законодавства, що встановлює відповідальність за корупційні злочини / ред. М. І. Хавронюк. Київ, 2019. URL: <https://www.slideshare.net/CentrePravo/ss-186225317>.
6. Конституція України від 28 червня 1996 р. (офіційний текст). URL: <http://www.president.gov.ua/en/content/constitution.html>.
7. Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / За ред. М. І. Хавронюка. Київ: Москаленко О. М., 2019. 464 с.
8. Кримінальна відповідальність за несанкціоноване втручання в роботу ЕОМ: монографія / Ю. А. Бельський, П. А. Воробей, А. В. Савченко, О. Г. Колб. Київ: Юрінком Інтер, 2019 р. 263 с.
9. Кримінальний кодекс України. Станом на 20.01.2020. Офіційний текст. Постатейний зміст. Київ, ЦУЛ, 2020. 175 с.
10. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 11-те вид., переробл. та допов. Київ: ВД «Дакор», 2019. 1384 с.
11. Орловський Р. С. Теоретичні та методологічні проблеми інституту співучасті у кримінальному праві України: монографія. Харків: Право, 2019. 624 с.
12. Попович В. М., Трачук П. А., Андрушко А. В., Логін С. В. Актуальні проблеми кримінального права: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2009. 256 с.
13. Постанови Пленуму Верховного Суду України (2002–2009 рр.). URL: <http://www.scourt.gov.ua/clients/vs>.
14. Право Європейського Союзу: нормат. матеріали / за ред. І. В. Яковюка. Харків: Право, 2019. 500 с.
15. Строган А. Ю. Склад злочину як підстава кримінальної відповідальності: навч. посіб. Київ: Атіка, 2007. 424 с.
16. Судово-практичний коментар до Кримінального кодексу України: упор. та автор передмови М. І. Хавронюк. Київ: Юрисконсульт, 2006. 550 с.
17. Сучасна кримінально-правова система в Україні: реалії та перспективи. Ю. В. Баулін, М. В. Буроменський, В. В. Голіна, В. К. Гришук, О. В. Зайчук, В. О. Навроцький, О. В. Наден, Ю. В. Нікітін, Н. М. Оніщенко, Ю. А. Пономаренко, М. І. Хавронюк, О. В. Харитонова, В. І. Шакурн. Київ: ВАІТЕ, 2015. 688 с.
18. Тацій В. Я., Борисов В. І., Демидова Л. М. Актуальні питання кримінального законодавства України та практики його застосування: монографія. Харків: Право, 2017. 400 с.

Підручники:

1. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / за ред. М. І. Мельника, В. А. Клименка. 5-те вид. Київ: Атіка, 2009. 408 с.
2. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник / Бабенко А. М., Вапсва Ю. А., Грищук В. К. та ін. Харків: Вид-во ХНУВС, 2011. 378 с.
3. Кримінальне право України. Особлива частина: підручник / Бабенко А. М., Вапсва Ю. А., Грищук В. К. та ін. Харків: Вид-во ХНУВС, 2011. 432 с.
4. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / Алієва О. М., Гаврильченко Л. К., Гончар Т. О., Заркуа Л. Д. та ін. 4-е вид. Харків: Одиссей, 2009. 312 с.
5. Кримінальне право України: Загальна частина: підручник / за ред. В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 5-те вид. Харків: Право, 2015. 528 с.
6. Кримінальне право України: Особлива частина: підручник / В. В. Сташиса, В. Я. Тація. 5-те вид. Харків: Право, 2015. 680 с.
7. Кузнецов В. В., Савченко А. В. Теорія кваліфікації злочинів: підручник / за заг. ред. проф. Шакуна В. І. Київ: Алерта, 2013. 320 с.
8. Українське кримінальне право. Загальна частина: підручник / за ред. В. О. Навроцького. Київ: Юрінком Інтер, 2013. 712 с.
9. Фріс П. Л. Кримінальне право України. Загальна частина: підручник. 2-ге вид. Київ: Атіка, 2009. 512 с.

Навчальні посібники:

1. Вереша Р. В. Вина у кримінальному праві: навчально-методичний вимір: навч. посіб. Київ: Атіка, 2006. 408 с.
2. Вереша Р. В. Кваліфікаційне оцінювання суддів: навч.-практ. посіб. Київ: Алерта, 2017. 386 с.
3. Вереша Р. В. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. 3-тє вид., перероб. та допов. Київ: Алерта, 2016. 352 с.
4. Вереша Р. В. Суб'єктивний елемент злочину: бібліографія. Київ: Алерта, 2018. 110 с.
5. Воробей П. А. Захист потерпілого від злочину в кримінально-виконавчому праві: навч. посіб. Луцьк: ПП Іванюк В. П., 2010. 176 с.
6. Грищук В. К., Пасека О. Ф. Кримінальна відповідальність юридичних осіб: міжнародний досвід та основні теоретичні підходи: наук.-практ. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2017. 296 с.
7. Данилевський А. О., Болдарь Г. Є. Кримінальна відповідальність за вчинення злочинів проти життя та здоров'я особи: проблеми кваліфікації та відмежування від суміжних складів злочинів: наук.-практ. посібник. Луганськ: РВВ ЛДУВС, 2011. 152 с.
8. Джу́жа О. М., Моїсеєв Є. М. Проблеми потерпілого від злочину (кримінологічний та психологічний аспекти): навч. посіб. Київ, 1994. 51 с.

9. Ковітіді О. Ф. Звільнення від кримінальної відповідальності за нормами Загальної частини КК України: навч. посіб. Сімферополь: ВД «Квадранал», 2005. 224 с.

10. Коржанський М. Й. Кваліфікація злочинів: навч. посібн. 3-тє вид. Київ: Атіка, 2007. 592 с.

11. Кримінальне право України. Загальна частина. Альбом схем: навч. посіб / В. Я. Горбачевський, І. А. Вартилицька, О. В. Микитчик, В. С. Плугатир, М. В. Плугатир. Київ: Алерта, 2015. 212 с.

12. Кримінальне право України. Загальна частина: навч. посіб. 3-є вид. Київ: Правова єдність, Алерта, 2014. 352 с.

13. Кримінальне право України. Особлива частина. Альбом схем: навч. посіб / В. Я. Горбачевський, І. А. Вартилицька, О. В. Микитчик, В. С. Плугатир, М. В. Плугатир. Київ: Алерта, 2015. 576 с.

14. Кримінальне право України: Курс тестових завдань: навч. посіб. / О. М. Джужа, В. В. Кузнецов, В. І. Осадчий, В. С. Плугатир, М. В. Сийплові. Київ: КНТ; Самміт-Книга, 2012. 368 с.

15. Маляренко В. Т., Музика А. А. Амністія та помилування в Україні: навч. посіб. Київ: Атака, 2007. 700 с.

16. Навроцький В. О. Основи кримінально-правової кваліфікації: навч. посібник. 2-ге вид. Київ: Юрінком Інтер, 2009. 512 с.

17. Попович В. М., Трачук П. А., Андрушко А. В., Логін С. В. Актуальні проблеми кримінального права: навч. посіб. Київ: Юрінком Інтер, 2009. 256 с.

18. Савченко А. В. Корупційні злочини (кримінально-правова характеристика): навч. посіб. Київ: «Центр учбової літератури», 2016. 168 с.

19. Савченко А. В., Батюк О. В. Нормативно-правові підстави діяльності, пов'язаної із запобіганням корупційним та іншим злочинам у сфері виконання покарань. Корупційні та інші злочини, що вчиняються у сфері виконання покарань: кримінологічна характеристика та запобігання: навч. посіб. Київ: Видавничий дім «Кондор», 2019. 444 с. (С. 190–221).

20. Савченко А. В., Кузнецов В. В. Кримінальне право України: посіб. для підготовки до державних екзаменів. Київ: ФОП О. С. Ліпкан, 2011. 184 с.

21. Старовойтова Ю. Г. Загальна частина кримінального права Англії та США: навч. посіб. Київ: Атіка, 2012. 104 с.

22. Тацій В. Я. Об'єкт і предмет злочину в кримінальному праві України: навч. посіб. Харків: 1994. 76 с.

23. Уголовное право зарубежных государств. Общая часть: учеб. пособ. / под ред. и с предисл. И. Д. Козочкина. М.: Омега-Л, Институт международного права и экономики им. А. С. Грибоедова, 2003. 576 с.

24. Уголовное право зарубежных государств. Особенная часть: учеб. пособ. / под ред. И. Д. Козочкина. М.: Издательский дом «Камерон», 2004. 528 с.

25. Хохлова І. В., Шем'яков О. П. Кримінальне право зарубіжних країн (в питаннях та відповідях): навч. посіб. Київ: Центр навчальної літ-ри, 2006. 256 с.

26. Хряпінський П. В. Заохочувальні норми у кримінальному законодавстві України: навч. посіб. Київ: Центр учбової літ-ри, 2008. 192 с.

Додаткові:

Монографії:

1. Андрушко А. А. Теоретико-прикладні засади запобігання та протидії злочинам проти волі, честі та гідності особи : монографія. Київ : Ваіте, 2020. 560 с.
2. Батиргарєєва В. С. Рецидивна злочинність в Україні: соціально-правові та кримінологічні проблеми: монографія. Харків: «Право», 2009. 576 с.
3. Баулін Ю. В. Обстоятельства, исключают преступность деяния. Харків: Основа, 1991. 360 с.
4. Баулін Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності: монографія. Київ: Атіка, 2004. 296 с.
5. Бельський Ю. А., Воробей П. А., Савченко А. В., Колб О. Г. Кримінальна відповідальність за несанкціоноване втручання в роботу ЕОМ: монографія. Київ: Юрінком Інтер, 2019 р. 263 с.
6. Берзін П. С. Злочинні наслідки: поняття, основні різновиди, кримінально-правове значення: монографія. Київ: Дакор, 2009. 736 с.
7. Берзін П. С. Київська школа кримінального права (1834–1960 р.): історико-правове дослідження: монографія. Київ: КНТ, 2008. 436 с.
8. Бондаренко О. С., Кришевич О. В., Пахомов В. В. Предмет злочинів у сфері службової діяльності та професійної діяльності, пов'язаної із наданням публічних послуг: науково-практичний посібник. Суми: Сумський державний ун-т, 2019. 313 с.
9. Брич Л. П. Теорія розмежування складів злочинів: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2013. 712 с.
10. Віскунов В. В. Кримінальна відповідальність за знищення, підробку або заміну номерів вузлів та агрегатів транспортного засобу: монографія. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2013. 224 с.
11. Вознюк А. А. Кримінальна відповідальність за створення злочинних об'єднань та участь у них: монографія. Київ: ФОП Маслаков, 2018. 928 с.
12. Вознюк А. А. Спеціальні види звільнення від кримінальної відповідальності учасників організованих злочинних об'єднань: монографія. Київ: Нац. акад. внутр. справ, 2015. 236 с.
13. Воробей П. А. Кримінально-праве ставлення в вину: монографія. Київ: Атіка, 2009. 176 с.
14. Воробей П. А. Теорія і практика кримінально-правового ставлення в вину: монографія Київ: Видавництво Національної академії внутрішніх справ України, 1997. 184 с.
15. Глистин В. К. Проблемы уголовно-правовой охраны общественных отношений (объект и квалификация преступлений). Л.: Изд.-во Ленингр. ун-та, 1979. 127 с.
16. Головкін Б. М. Корислива насильницька злочинність в Україні: феномен, детермінація, запобігання: монографія. Харків: Право, 2011. 244 с.

17. Грищук В. К., Пасека О. Ф. Кримінальна відповідальність юридичних осіб: міжнародний досвід та основні теоретичні підходи: монографія. Київ: 2017. 314 с.
18. Гусев А. М. Толкование закона и аналогия в уголовном праве: монографія. М.: Юрлитинформ, 2019. 179 с.
19. Данилевська Ю. О., Каменський Д. В. Злочини у сфері обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів або прекурсорів та інші злочини проти здоров'я населення: проблеми кримінально-правової кваліфікації: практ. пос. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2013. 288 с.
20. Діденко В. П. Історія кримінального права України: монографія. Київ, ВБ «Аванпост-Прим», 2009. 164 с.
21. Дорогин Д. А. Исполнение закона как обстоятельство, исключающее уголовную ответственность: монографія. М.: Юрлитинформ, 2020. 240 с.
22. Дудоров О. О. Кримінально-правова характеристика злочинів проти статевої свободи та статевої недоторканності особи: наук.-практ. пос. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2011. 352 с.
23. Дудоров О. О., Мовчан Р. О. Кримінальна відповідальність за самовільне зайняття земельної ділянки та самовільне будівництво: монограф. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. 400 с.
24. Ємельянов М. В. Кримінальна відповідальність за шахрайство: монографія. Харків: Видавництво «Право», 2014. 176 с.
25. Житний О. О. Кримінальне право України в міжнародному вимірі (порівняльно-правовий аналіз): монографія: Харківський нац. ун-т внутр. справ. Харків: Одиссей, 2013. 376 с.
26. Заславська М. Г. Неналежне виконання обов'язків щодо охорони життя та здоров'я дітей: соціальна обумовленість і склад злочину: монографія. Харків: Видавництво «Право», 2013. 216 с.
27. Зінченко І. О. Множинність злочинів: поняття, види, призначення покарання: монографія / за заг. ред. проф. В. І. Тютюгіна. Харків: Фінн, 2008. 336 с.
28. Зінченко О. І., Тютюгін В. І. Одиничні злочини: поняття, види, кваліфікація: монографія. Харків: «Фінн», 2010. 256 с.
29. Злобин Г. А., Никифоров Б. С. Умысел и его формы. М.: Юрид. лит., 1972. 264 с.
30. Калмиков Д. О., Данилевський А. О. Кримінальна та адміністративна відповідальність за жорстоке поводження з тваринами: монографія: Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2013. 616 с.
31. Камликов Д. О. Кримінальна відповідальність за експлуатацію дітей: монографія. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. 560 с.
32. Киричко В. М. Кримінальна відповідальність за корупцію. Харків: Право, 2013. 424 с.
33. Коржанский Н. Й. Объект и предмет уголовно-правовой охраны. М.: Акад. МВД СССР, 1980. 248 с.
34. Корупційні схеми: їх кримінально-правова кваліфікація і досудове розслідування / За ред. М. І. Хавронюка. Київ: Москаленко О. М., 2019. 464 с.

35. Корчевський М. В. Кримінально-правова охорона інформаційної безпеки: монографія. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. 528 с.
36. Крайник Г. С. Кримінальна відповідальність за забруднення або псування земель в Україні: монографія. Харків: Право, 2019. 204 с.
37. Кришевич О. В., Кузьменко О. В., Чорна В. Г. Адаптація національного законодавства відповідно до Угоди про асоціацію з Європейським Союзом: наукова монографія. Київ: Видавничий центр «Кафедра», 2019. С. 410–429.
38. Кудрявцев В. Н. Общая теория квалификации пре ступлений. М.: Юридическая литература, 1972. 352 с.
39. Кузнецов В. В. Кримінально-правова охорона громадського порядку в українському вимірі: монографія. Київ: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2012. 908 с.
40. Кузнецов В. В., Бабаніна В. В., Кузнецова Л. О. Кримінальна відповідальність за хуліганство: національний та зарубіжний досвід: монографія. Київ: ТОВ НВП «Інтерсервіс», 2013. 268 с.
41. Куц В. М., Кириченко Ю. В. Кримінальна відповідальність за незаконне використання електричної або теплової енергії: монографія. Київ: Центр учбової літератури, 2010. 160 с.
42. Лопашенко Н. А. Размышления об уголовном праве. Принципы уголовного законодательства. Уголовный закон. Преступление, проступок и состав преступления. Авторский курс: монографія. М.: Юрлитинформ, 2020. 440 с.
43. Луценко Ю. В. Звільнення від кримінальної відповідальності за злочини проти основ національної безпеки України: монографія. Харків: Право, 2015. 200 с.
44. Максимович Р. Л. Поняття службової особи у кримінальному праві України: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2008. 304 с.
45. Мелешко Н. П., Тарло Е. Г. Уголовно-правовые системы России и зарубежных стран (криминологические проблемы сравнительного правоведения, теории, законодательная и правоприменительная практика). М.: Издательство «Юрлитинформ», 2003. 304 с.
46. Микитчик О. В. Філософія злочину: монографія. Київ: Київський нац-ий ун-т внут. справ, 2006. 188 с.
47. Михайленко П. П., Кузнецов В. В., Михайленко В. П. Рецидивна злочинність в Україні: монографія / за заг. ред. докт. юрид. наук, проф. П. П. Михайленка. Київ: ВБ «Аванпост-прим», 2009. 168 с.
48. Музика А. А., Горох О. П. Покарання за незаконний обіг наркотичних засобів: монографія. Хмельницький, 2010. 255 с.
49. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України / за ред. М. І. Мельника, М. І. Хавронюка. 11-те вид. Київ: ВД «Дакор», 2019. 1384 с.
50. Нікіфорова Т. І. Обставини, які пом'якшують покарання, за кримінальним правом України. Харків: Харків юридичний, 2009. 208 с.
51. Новицький Г. В. Поняття і форми співучасті у злочині за кримінальним правом України: наук.-практ. посіб. Київ: Вища школа, 2001. 95 с.

52. Новоселов Г. П. Учение об объекте преступления. Методологические аспекты. М.: Изд-во НОРМА, 2001. 208 с.
53. Олійниченко В. В. Звільнення від кримінальної відповідальності за ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів) за ч. 4 та ч. 5 ст. 212 КК України: монографія. Харків: Право, 2019. 256 с.
54. Орлеан А. М. Кримінально-правове забезпечення в Україні охорони людини від експлуатації: монографія. Кам'янець-Подільський: П. П. Буйницький О. А., 2014. 456 с.
55. Орловський Р. С. Теоретичні та методологічні проблеми інституту співучасті у кримінальному праві України: монографія. Харків: Право, 2019. 624 с.
56. Осадчий В. І. Кримінально-правовий захист правоохоронної діяльності: монографія. Київ: Атіка, 2004. 336 с.
57. Пионтковский А. А. Учение о преступлении по советскому уголовному праву. М. Государственное из-во юрид. лит-ры, 1961. 366 с.
58. Письменський Є. О. Звільнення від покарання та його відбування: коментар до кримінального законодавства та практики його застосування. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е. О. Дідоренка, 2012. 216 с.
59. Пономаренко Ю. А. Види наказаний по уголовному праву Украины: монографія. Харків, Издательство «ФИНН», 2009. 344 с.
60. Попрас В. О. Штраф як вид покарання за кримінальним правом України: монографія. Харків: Право, 2009. 224 с.
61. Право Європейського Союзу: нормат. матеріали / за ред. І. В. Яковюка. Харків: Право, 2019. 500 с.
62. Рарог А. И. Вина в советском уголовном праве. Саратов: Изд-во Саратов. ун-та, 1987. 186 с.
63. Рарог А. И. Квалификация преступлений по субъективным признакам. СПб.: Юридический центр Пресс, 2003. 279 с.
64. Савченко А. В. Кримінальне законодавство України та федеральне кримінальне законодавство Сполучених Штатів Америки: комплексне порівняльно-правове дослідження: монографія. Київ: КНТ, 2007. 596 с.
65. Савченко А. В. Мотив і мотивація злочину: монографія. Київ: Атіка, 2002. 144 с.
66. Савченко А. В., Кришевич О. В. Злочини у сфері службової діяльності, пов'язаної з наданням професійних послуг. Науково-практичний коментар до розділу XVII Особливої частини Кримінального кодексу України. За заг. ред. В. І. Шакуна. Київ: Алерта, 2012. 160 с.
67. Савченко А. В., Кузнецов В. В., Москаль Д. П., Сийпловіч М. В. Кримінальна відповідальність за звалтування та насильницьке задоволення статевої пристрасті неприродним способом: монографія. Ужгород: ТОВ «ІВА», 2012. 272 с.
68. Савченко А. В., Репецький С. П. Суспільна моральність як об'єкт злочинних посягань: монографія. Івано-Франківськ: Тіповід, 2012. 280 с.

69. Савченко А. В., Шуляк Ю. Л. Кримінальна відповідальність за шахрайство в Україні та за кордоном: порівняльно-правове дослідження. Київ: Вид-во ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2013. 216 с.

70. Сенаторов М. В. Потерпілий від злочину в кримінальному праві: монографія. За наук. ред. В. І. Борисова. Харків: Право, 2006. 208 с.

71. Сердюк П. П. Теоретичні й методологічні проблеми сучасного кримінального права: монографія. Запоріжжя: Акцент Інвест-Трейд, 2012. 800 с.

72. Созанський Т. І. Кваліфікація сукупності злочинів: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. 240 с.

73. Старук Ю. О. Кримінальна відповідальність за використання майна, здобутого від незаконного обігу наркотиків: монографія. Луганськ: РВВ ЛДУВС ім. Е.О. Дідоренка, 2011. 320 с.

74. Терентев В. И. Уголовная ответственность специального субъекта преступления по уголовному праву Украины: монографія. Одесская нац. юрид. академия. Николаев, 2004. 189 с.

75. Трайнин А. Н. Общее учение о составе преступления. М.: Государственное издательство юридической литературы, 1957. 363 с.

76. Ус О. В. Кримінальна відповідальність за підбурювання до злочину: монографія. Харків: Видавець Ф О – П Вапнярчук Н. М., 2007. 264 с.

77. Фріс П. Л. Кримінально-правова політика Української держави: теоретичні, історичні та правові проблеми. Київ: Атіка, 2005. 332 с.

78. Хавронюк М. І. Кримінальне законодавство України та інших держав континентальної Європи: порівняльний аналіз, проблеми гармонізації: монографія. Київ: Юрисконсульт, 2006. 1048 с.

79. Чернеток М. П. Виконання майнових покарань: монографія / Нац. юрид. акад. України ім. Я. Мудрого. Харків, 2006. 175 с.

80. Шевченко Є. В. Злочини з похідними наслідками. Харків: СПД ФО Вапнярчук Н. М., 2005. 216 с.

Статті:

1. Akimov Mykhailo, Politova Anna Definition of corrupt crimes and practice of application of some articles of Criminal Code of Ukraine in corruption counteraction. *The institutionalization of public relations in the fight against corruption: the experience of countries of Eastern and Western legal traditions (universal theoretical framework for relevant anti-corruption law of Ukraine): collective monograph. Volume 2* Tallinn: Baltija Publishing, 2019. 448 p. Pp. 168–187.

2. Babanina V. Structure of mechanism of implementation of Criminal legislation. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2019. № 2 (111). С. 81–86.

3. Mykhailo Akimov. Criminal offences against election rights: problems of their aggravating and extra aggravating vestiges. *Application of English language in the teaching of criminal legal disciplines: Interuniversity Scientific and Practical Internet Conference (Kyiv, June 6, 2019)*. URL: <http://elar.naiu.kiev.ua/handle/123456789/14272>.

4. Акимов М. О. Уголовно-правовая квалификация воинских преступлений, совершенных в период военного положения. *Борьба с преступностью: теория и практика*: матер. VII Междунар. научн.-практ. конф., (Могилев, 5 апр. 2019 г.) URL: http://elib.institutemvd.by/handle/MVD_NAM/468.
5. Бабаніна В. В. Конституція України як основа системи кримінального законодавства. *Наше право*. 2019. № 3. С. 195–201.
6. Бабаніна В. В. Лаконічність формулювання змін до закону про кримінальну відповідальність (на прикладі Закону України «Про внесення змін до КК України щодо посилення відповідальності за окремі військові злочини» від 12 лютого 2015 року. № 194-VIII). *Вісник Асоціації кримінального права України*. 2015. № 1 (4). С. 309–318.
7. Бабаніна В. В. Співвідношення кримінального права та кримінального закону. *Право і суспільство*. 2017. № 3. Ч. 2. С. 160–165.
8. Бабаніна В. В. Суб'єкти реалізації кримінального законодавства України: поняття, види. *Європейські перспективи*. 2017. № 2. С. 216–223.
9. Дудоров О. О. Зловживання впливом: проблеми кваліфікації (судова практика). *Юридичний вісник України*. 2019. URL: <https://barristers.org.ua/news/zlovzhyvannya-vplyvom-problemy-kvalifikatsiyi-sudova-praktyka/>
10. Задоя К. П. Узагальнення проблем застосування законодавства, що встановлює відповідальність за корупційні злочини / ред. М. І. Хавронюк. Київ, 2019. URL: <https://www.slideshare.net/CentrePravo/ss-186225317>.
11. Кришевич О. В. Понятійний аспект суб'єкту злочину при підкупі службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми. *Юридична наука*. 2018. № 7 (85). С. 50–57.
12. Матюшенко О. І. Особливості впровадження положень закону про кримінальні проступки в правозастосовну діяльність органів досудового розслідування. 2019 С. 115–117.
13. Матюшенко О. І., Балашова І. Об'єктивна сторона перешкоджання законній професійній діяльності журналістів. *Актуальні проблеми кримінального права*: матеріали VII міжвузівської науково-теоретичної конференції (Київ, 18 листопада 2016 року). Київ, 2016. С. 125–127.
14. Матюшенко О. І., Качковський В. Б. Проблема організованої злочинності в Україні. *Актуальні проблеми кримінального права*: матеріали IX Всеукр. наук.-теорет. конф. (Київ, 21 листоп. 2018 р.). Київ, 2018. С. 210–212.
15. Матюшенко О. І., Кісілюк Е. М. Кримінально-правові аспекти під час кваліфікації незаконної порубки лісу. *Юридичний бюлетень*. Вип. 13. 2020. С. 187–189.
16. Матюшенко О. І., Остапчук В. А. Кримінальна відповідальність за перевищення влади або службових повноважень. *Актуальні проблеми кримінального права*: матеріали VIII міжвуз. наук.-теорет. конф. (м. Київ, 16 листоп. 2017 р.). Київ, 2017. С. 155–157.
17. Царьова І. В. Термінологічний характер словосполучень у мові Кримінального кодексу України. *Термінологічний вісник*. 2019. Вип. 5. С. 206–212.

Електронні джерела та адреси з мережі Internet:

1. Кримінальне право. Загальна частина: мультимед. навч. посіб. / А. В. Савченко, О. В. Процюк, І. А. Вартилицька, О. В. Микитчик, О. В. Кришевич, В. В. Кузнецов, В. В. Бабаніна, О. О. Семенюк, О. В. Смаглюк, Т. М. Приходько, О. М. Шармар, Л. Є. Вільхова // Програмний продукт Свідectво про реєстр автор. права на твір № 45706, ДІСВ; автор. права належать НАВС від 20.09.2012. URL: http://www.naiu.kiev.ua/books/mnp_krum_pravo_zag/index.html
2. Порядок обчислення розміру фактичних витрат закладу охорони здоров'я на стаціонарне лікування потерпілого від злочинного діяння та зарахування стягнених з винних осіб коштів до відповідного бюджету і їх використання: постанова Кабінету Міністрів України від 16 липня 1993 р № 545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/545-93-%D0%BF>
3. Постанови Пленуму Верховного Суду. URL: https://supreme.court.gov.ua/supreme/pro_sud/postanovap/.
4. Про застосування амністії в Україні: Закон України від 1 жовтня 1996 р. № 392/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392/96-%D0%B2%D1%80>
5. Про незастосування строку давності до воєнних злочинів і злочинів проти людства: конвенція ООН від 26 листопада 1968 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_168
6. Про порядок здійснення помилування: положення затверджене Указом Президента України від 21 квітня 2015 р. № 223/2015. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/223/2015>
7. Про практику застосування примусових заходів медичного характеру та примусового лікування: постанова Пленуму Верховного Суду України від 3 червня 2005 р. № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-05>
8. Про практику застосування судами законодавства у справах про злочини неповнолітніх: постанова Пленуму Верховного Суду України від 16 квітня 2004 р. № 5. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va005700-04>
9. Про практику застосування судами кримінального законодавства про повторність, сукупність і рецидив злочинів та їх правові наслідки: постанова Пленуму Верховного Суду України від 4 червня 2010 р. № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-10>
10. Про практику застосування судами України законодавства про звільнення особи від кримінальної відповідальності: постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 р. № 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0012700-05>
11. Про практику застосування судами України законодавства про погашення і зняття судимості: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 жовтня 2003 р. № 16. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0016700-03>
12. Про практику призначення судами кримінального покарання: постанова Пленуму Верховного Суду України від 24 жовтня 2003 р. № 7. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-03/ed20031024>
13. Про практику розгляду судами кримінальних справ про злочини,

вчинені стійкими злочинними об'єднаннями: постанова Пленуму Верховного Суду України від 23 грудня 2005 р. № 13. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0013700-05>

14. Про практику розгляду судами справ про застосування примусових заходів виховного характеру: постанова Пленуму Верховного Суду України від 15 травня 2006 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-06>

15. Про реабілітацію жертв політичних репресій на Україні: Закон України від 17 квітня 1991 р. № 962-XII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/962-12>

16. Про судову практику в справах про злочини проти життя та здоров'я особи. постанова Пленуму Верховного Суду України № 2 від 7 лютого 2003 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-03>

17. Про судову практику у справах про злочини проти статевої свободи та статевої недоторканості особи: постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 30 травня 2008 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-08>

18. Про судову практику у справах про необхідну оборону: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 1. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0001700-02>

19. Про судову практику у справах про хабарництво: постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 26 квітня 2002 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-02>

20. Про умовно-дострокове звільнення від відбування покарання і заміну невідбутої частини покарання більш м'яким: постанова Пленуму Верховного Суду України від 26 квітня 2002 р. № 2. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0002700-02>

11. Ресурси

<http://www.president.gov.ua> – офіційний веб-сайт Офісу Президента України.

<http://www.rada.gov.ua> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.

<http://www.kmu.gov.ua> – офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України.

<http://www.mvs.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України.

<http://www.court.gov.ua/vscourt> – офіційний веб-портал судової влади України.

<http://www.gr.gov.ua> – офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора.

<http://www.minjust.gov.ua> – офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України.

<http://www.reyestr.court.gov.ua> – єдиний державний реєстр судових рішень.

<http://www.nbuv.gov.ua> – Національної бібліотеки України ім. В.І. Вернадського.

<http://www.catalogue.nplu.org> – Національна парламентська бібліотека України.

<http://www.ials.sas.ac.uk/library/library.htm> – Бібліотека Інституту Поглиблених Правничих Студій. Велика Британія.

<http://www.ukma.kiev.ua/ukmalib> – Наукова бібліотека Національного університету «Києво-Могилянська академія».

<http://lawcentre.org.ua> – Центр розвитку українського права.